

Liten intervju

om svenska fakta på esperanto — En del faktakermer var svåra att översätta — "bruttonationalprodukten", t.ex. Det ordet fick jag nyskapa — "malneta nacia produktujo..." berättar civilingenjör Sven Alexandersson, Stockholm, för NoN.

Han har nyligen på uppdrag av Svenska institutet översatt informationsbladet "Fakta om Sverige" till esperanto. "Faktoj pri Svedujo" skall spridas via Svenska esperantoförbundet, där ingenjör Alexandersson är sekreterare, och Svenska institutet.

Informationsbladet finns tidigare på 18 olika språk. Behövs då esperanto?

— Ja, säger ingenjör Alexandersson. Esperantister finns i alla länder. Från folkrepubliken Kina t.ex. får vi en förtämlig skrift med färgtryck — "El popolo Cinio". Folket i Kina... Och små språkområden, t.ex. svenskan, kan sprida sin litteratur över hela världen via esperanto... både Selma Lagerlöf och Strindberg finns översatta.

Ingenjör Alexandersson är övertygad esperantist sedan 1934. Han var

Sven Alexandersson

19 år och råkade hitta en esperantotidning på Stockholms stadsbibliotek. Där fanns också en blankett till en korrespondenskurs i språket. Kursen blev hans formella utbildning i esperanto, resten har han läst sej till själv.

— Grammatiken är oerhört enkel. Om alla lärde sig esperanto som andra språk skulle det innebära en stor rationalisering, massor med pengar skulle sparas, anser han.

Ta t.ex. bara FN:s dokument som skall tryckas på massor av språk. Trycktes de enbart på esperanto så skulle pengarna kunna gå till andra, viktigare ändamål.

Det är ättio år sedan den polske ögonläkaren Ludvig Zamenhof publicerade det språk som han trodde skulle revolutionera världen — när folk väl förstod varandra så skulle de också sluta bråka... Hur går det med ordnybildningarna i skrivbordsprodukten?

— Esperantoakademien i Holland brukar skicka ut nya fackordlistor. Man kan också plocka ihop ord själv utan att det blir felaktigt — ty språket vilar på en stabil grund av regler — "Fundamento".

Jag vet t.o.m. en familj som talar esperanto sinsemellan hemma.

Ingenjör Alexandersson har inte bara sysslat med fakta om Sverige i ämnen som "Logantaro" — befolkning — och "Eksterlanda politiko kaj internacia kunlaboro" — utrikespolitik och internationellt samarbete. I en sångbok på esperanto kan man t.ex. hitta hans översättning av "Sov du lilla videung":

Dono eta junsalico forpasis vintro...

DAGENS NYHETER

Tisdagen den 1 Augusti 1967

450 esperantister på veckokongress

De senaste åren har medfört en glädjande liberalisering i förhållandena för esperantisterna bakom järnridån. Det konstaterades gjordes under det första arbetsmötet på måndagen vid den veckolånga världskongressen med 450 deltagare från hela världen, som äger rum i Limhamns Folkets hus.

Aven i Kina har esperantistrelösen fått starkt fotfäste, och vid kongressen presenterades en tidskrift, som utgavs i Peking. Den innehåller propaganda för Mao och den kinesiska kommunismen.

Det är "Nationalitetslösa världsförbundet" — Sennacioka Asocio tut Monda på esperanto — som håller kongressen. Vid avslutningen på fredagen skall man framföra några sketcher på esperanto skrivna för det tillfället. Den rent skönlitterära produktionen på esperanto ökar kraftigt. Om detta och om språkkommitténs arbete med att godkänna nya ord skall deltagarna bland annat informeras vid kommande arbetsmöten. (DN, Malmö)

Onsdagen den 9 Augusti 1967

DAGENS NYHETER

Oscar W Runerheim. Kriminalkommissarie Oscar W Runerheim, Malmö, har avlidit i en ålder av 72 år.

Han var född i Malmö, anställdes 1916 vid polisen där, blev kriminalkonstapel 1922, kriminalöverkonstapel 1933, kriminalkommissarie 1940 och därefter chef för kriminalpolisen i Malmö. Han pensionerades 1953. Under beredskapen var han även bevakningsbefälhavare på Bulltofta flygplats och i Malmö hamn. I många år tillhörde han Malmö esperantoförenings styrelse. Närmast sörjande är makarna Astrid och sonen Sten, kammaräklagare i Malmö, samt barnbarn.

Tisdagen den 8 augusti 1967

SVENSKA DAGBLADET

civilvårdsbyrån. Hon avgick med pension i juni. Närmast sörjande är maken.

Oscar Runerheim. Kriminalkommissarie Oscar W. Runerheim, Malmö, har avlidit i en ålder av 72 år.

Han var född i Malmö och kom till Malmö polisår 1916 som extra konstapel. 1918 förordnades han till ordinarie konstapel och kommanderades två år senare till tjänstgöring vid kriminalpolisen.

Han blev ordinarie kriminalkonstapel 1922, ordinarie kriminalöverkonstapel 1933, kriminalkommissarie 1940 och chef för kriminalpolisen i Malmö, från vilken befattnings han avgick med pension 1953. 1938 tjänstgjorde han vid Opdagelsepolitiet i Köpenhamn. Hans språkkintresse förde honom i kontakt med esperanto, och han hade under åtta års tid till 1944 tillhört Malmö esperantoförenings styrelse, de fyra sista åren som v. ordförande. Närmast sörjande är maken Astrid och sonen kammaräklagare Sten Runerheim, Malmö, samt barnbarn.

Dagens Nyheter 30 sept.

Beskowska skolan fyller hundra år

Fasaden av Beskowska skolan på Engelbrektsgatan i Stockholm.

Måndagen den 7 augusti 1967

◇ **ESPERANTOKONGRESS.** Esperantoförbundets 52:a världskongress öppnades på torsdagen i Rotterdam. Den har samlat 1.245 delegater från 34 länder. Esperantorelsen har ca 35.000 medlemmar i 80 länder. (TT-Reuters).

— Jag började 1911 i Beskow och var fem år, säger förste bibliotekarien vid Nordiska museet, dr Sam Owen Jansson. Far blev rektor 1913. Som rektorsson, och yngre än de andra, blev jag litet isolerad. Far var huvudlärare i språk, experimenterade med att tala engelska till eleverna. På 20-talet blev far intresserad av esperanto och undervisade i det under sex år. Det gick ihop med fredsoptimism knuten till Nationernas förbund och Internationella esperantorelsen. Fortfarande träffar man gamla beskowiter som kan litet. När pappa skulle få Nordstjärnan gjordes en försiktig förfrågan till mig via en skolkamrat, som var son till förste hovmarskalken Rudbeck: — Är din pappa socialdemokrat?

I gymnasieföreningen Amicitia var jag bibliotekarie, höll föredrag om Dante. I föreningen var det mycket floskler som man inte reagerade mot då, om tro, fosterland och moral. Tiden var knappast literär, och politiken hade ännu inte gript sinnen. Ställningstagandena började efter skolan på den tiden.

ALINGSÅS TIDNING